CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Early Activities of Shahu and Balaji Vishvanath

1707-1720

G-1
69/7

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Provincial Museum, LUCKNOW.

G1 69/7

954.03

G-1 69-7

पेशवे दप्तरांतून निवडलेले कागद

७

शाहू व बाळाजी विश्वनाथ आरंभींच्या हालचाली

१७०७—१७२०

[किंमत— ८ आणे किंवा १० पेन्स]

गव्हर्न्मेंट सेंट्रल प्रेस, मुंबई
१९३१

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Government do not share any responsibility for the comments and views expressed by the editor.

Provincial Museum,
LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

EARLY ACTIVITIES OF SHAHU AND BALAJI VISHVANATH, 1707-1720

These letters (41) give us an insight into the administrative activities of Chatrapati Shahu in his early years. The Maratha kingdom which at the time of his death extended from the Cauveri to the Ganges and the Jumna, comprised in the beginning of his reign a very small tract round Satara, threatened by Tarabai, the dowager-queen of Rajaram, on the South, and by the Mugals on the North and East. It was a delicate situation for the young Maratha nation, out of which Shahu steered very skilfully. The king, as is seen from this correspondence, is busy making new appointments, rewarding his adherents, sending out orders for the recovery of dues from the ryots and cautiously directing the movements of his troops. Many of the letters speak of the financial straits of the king, it being difficult at times to obtain supplies for the Royal kitchen (Letter No. 8). The country is still in an unsettled condition and reports of raids and disturbances on the part of Damaji Thorat, Chandrasen Jadhav and other Maratha and Mussalman Sardars daily reach the king. Many of the adherents of Tarabai are placated by grants of Vatans and Inams ; clothes of honour are bought for an interview with the powerful Angria (Letters Nos. 14, 21).

Balaji Vishwanath who, towards the end of 1713, rose to the position of Premier (Peshwa) meets us as the Sar-Subha, Prant Poona, evidently under the regime of Tarabai. Though his motive for the espousal of the cause of Shahu remains a matter for conjecture he seems to be in the King's confidence, along with his brother Janoji from the very beginning, since a letter is discovered which asks Balaji not to fall out with Janoji for a colt, but to restore it to him. Another dispels the myth of the drowning of Janoji by the Sidi of Janjira. He is in Shahu's employment in 1708. The minister Balaji Vishvanath is busy going from place to place to see that order is restored everywhere, and appears to be active in the district of Khargon on his way South from Delhi in 1719. Chauth is also being recovered from the Mogul Subha in the south, that of the Nizam.

Two or three papers in this section are lists of important personages—e.g., Fatesing Bhonsle was married in 1719 and invitations were issued to many persons whose names are recorded, many of them veterans who had rendered valuable service to the Maratha cause in the war of Independence.

That Shahu triumphed over the overwhelming difficulties which confronted him on his return to the Deccan in 1707, almost without resources, appears from these letters to be due to his own tireless energy and unfailing tact. Evidently he was then a very different person from the indolent and eccentric monarch of later years.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

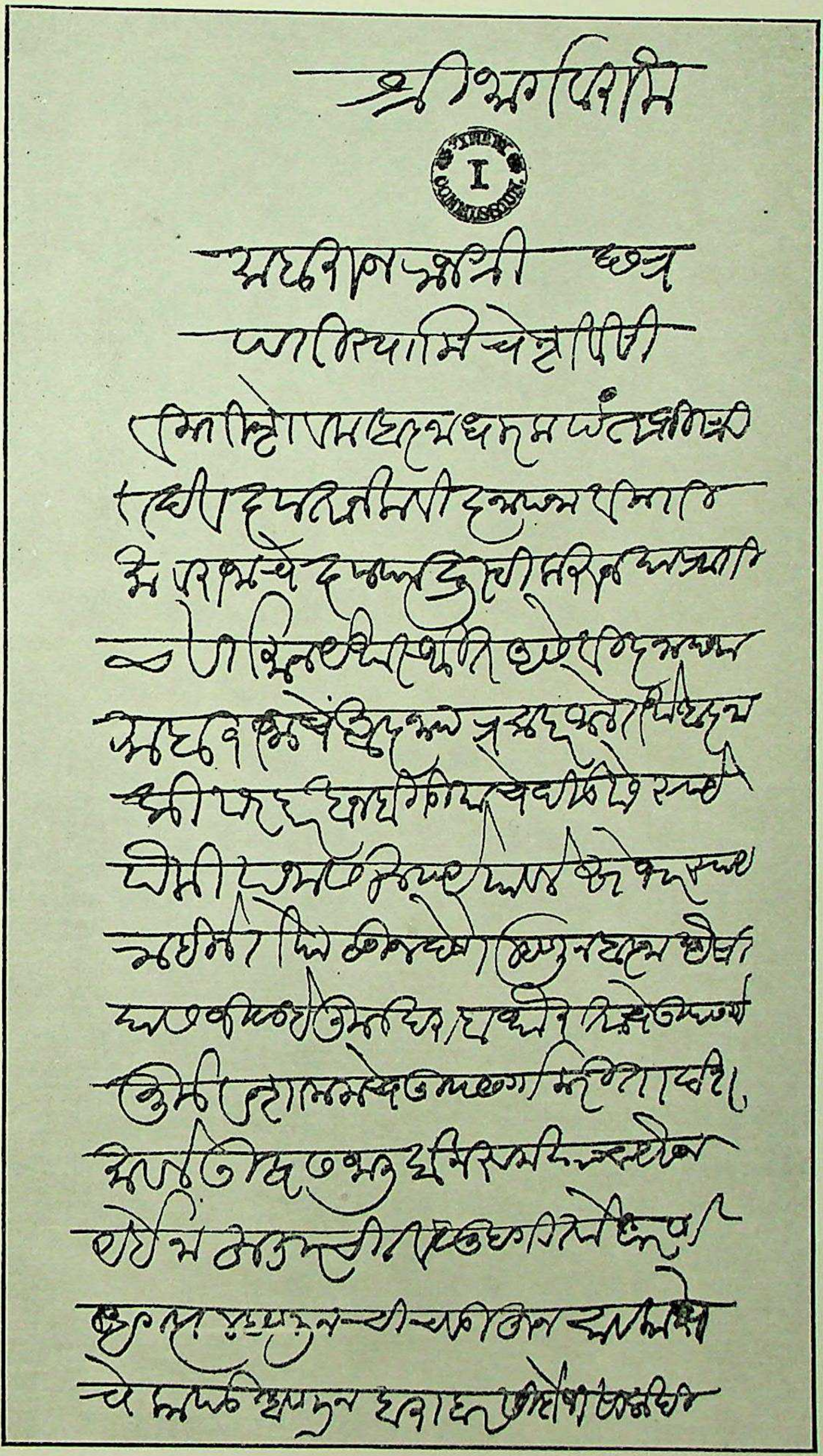

Facsimile of the handwriting of Pantaji Shivdeo Soman, Shahu's Rajadnya (1727-28).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 1]

[आरंभींचा मजकूर फाटला आहे.]

९३९९ सरसुभा रा बालाजी विस्वनाथ.
१४१४ सेनापति
६१७ हंबीरराऊ

२७७९१४÷

बाकी रुपये

४२३०२८≡

ता

३९९२७॥= गांवगन्ना

२९४२ सिलक वाडली

४९९ दिा रामाजी हरी व * * जी जगथाप
१८४ कृष्णाजी व कासी हरी
७९८॥. मोरो यादव व मलारजी लगडा
१०६० खंडोजी सिंदे.

२९४२

२७९८= फाजील खत खंडोजी शिंदे.

४२३४९८÷

¶*A piece of account in which Balaji Vishvanath is referred to as Sarsubha.*

No. 2]

यादी पत्र येणेंप्रमाणें पत्र रा. बालाजी विश्वनाथ यासीं की राजश्री रुद्राजी विस्वनाथ यांजवल तुमची घोडी सभर होती. त्यासी घोडी प्रसूत जालियावरी घोडी व सिंगरु तुमचे स्वाधीन केले. त्यासी एक वरीस जाले. हली तुम्ही नसते तुफान केले की हे सिंगरु आमचे घोडीचे नव्हे, ऐसे म्हणोन सिंगरू माारचे घरी पाठऊन त्याचे घोडीचे सिंगरू नेले आहे म्हणून विदित जाले. तरी हे गोष्टी कार्याची नाहीं. हली आज्ञापत्र लिहिले आहे. तरी देखतपत्र याचे सिंगी याचे स्वाधीन करणें. फिरोन ये गो(ष्टी)चा बोभाट आलिया कार्यास येणार नाही ऐसे पत्र देवावे.

¶*This letter proves how intimately Shahu knew Balaji Vishvanath's family.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 3] [2-8-1708

श्री

श्री
....
....
.... ॥ बालाजी
विश्वनाथस्य मुद्रा
* * विराजते

अजस्वारी राजश्री जानो विस्वनाथ * * मोकदमानी मौजे कोढीत का सासवड प्रा पुणे सुा तिसा मया आलफ. पागेचा गला लोहगडी खा करून ठेविला होता तो भाडे करून आणिला. त्यास भाडेपटी सिस्त मौजे मजकुरास रुपये ३५ पसतीस करार केले. त्यापैकी हाली बराबर मलू माहार मौजे मजकूर, रुपये १७ सतरा पाठविले ते जमा स्वारी मजकुरा असेती. रा छ २६ जमादिलोवल.

लेखन
बार सिमा

¶*Janoji Vishvanath, brother of the first Peshwa, recovers from the village of Kodit the charges of bringing corn from Lohgad. This paper proves that Jano Vishvanath was in Shahu's service and used Balaji's seal. That he was drowned by the Siddi is not correct. It was Balaji's surety at the salt works, one Sambhajipant, that was so drowned.*

No. 4] [1709

श्री

हिसेबु प्रा भागानगर सुा असर मया अलफु तह गुा रा. कृष्णाराऊ मलार रुपये ८००००० पैकी वसूल दिा कृष्णराऊ

३०५५५२॥.	ऐन वसूल रुजू जाबिता हरि कृष्ण
४००००	दरबार खर्च
२००००	जकायेतीवरी ऐवज
१२५०००	रा. मलार अंबाजीस आपल्या कर्जा * * यासी जाब बाकी * * दिल्ही. तो देविला ऐवज
७५०००	कवीलास माहलपैकी
५६५५५२॥.	

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

११६५४०   रदबदली कलमें.

४००० मेलगिरी
१३२१९ मकरडी.
७००० रामरडी
८७५० हतीबाा.
१२७९ बाा घोडे
४००० पवलचनेर
८००० अतीक्रहर
१००० गुडुर
६००० टकमाल
१००० * * *
२७०० * * *
५००० कोटपली
५१०० कोउर
३०० अकलकोटा
१५०० पोटदूर
२१००० कलपदूर.
३००० तुपळाणा
२००० गंजवेल
५००० सूगुर
१६६४०

११६५४०

६८२०९२॥.

बाकी.   ११७९०७।.

सदरहू पैकी पनास हजार पावतो साल मजकुरी वसूल घेतला आहे म्हणून * * * * * लक्ष देविले होते. त्या पैकी रुका पाठवला नाहीं. हुजूर लक्ष देविले होते त्यापैकी गोदाजी निंबालकर याचे गुजारतीने दाहवीस हजाराची विले करून दिल्ही. त्या पैकी तीस हजार पावेतो वसूल होऊन आला म्हणून ऐकतो. गोदजी निंबालकराची भेटी होऊन वर्तमान कले(ल) तेहि लिहिले जाईल.

¶*This little account shews the dues which Shahu had to receive from the Bhaganagar District so early as 1709 probably on account of the Chouth.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 5] *[29-10-1709*

श्री

श्रीउमाकांत
पदांभोजभजनात्
समुन्नते ॥ बालाजी
विश्वनाथस्य मुद्रा
विजयतेतराम्

आज्ञापत्र राजश्री बाळाजी विस्वनाथ ताा खोतू मौजे सोमेस्वर ताा हरचिरी सुाा आशर मया आलफ. मौजे माारपैकी रुपये १०० येकसे राजश्री दताजी आंगरे याकडे देविले आहेती. मौजे माारपैकी आदा करणे. उजूर न करणे. पावलियाचा जाब घेणे, जाणिजे छ ६ रमजान.

मोर्तब
सुद.

¶*Balaji Vishwanath, not then the Peshwa, orders Rs. 100 to be paid to Dattaji Angre, who appears to be a relation of Kanhoji.*

No. 6] *[1710 ?*

श्री

यादी

राा बालाजी विस्वनाथ सैनाकर्त याकडे वरात रुपये २०००
दोनी हाजाराची देवराव भोसले यास देविली पाहिजे.

देणे

मौजे लोणद ताा नीरथडी पाा पुणे येथील बाबतीचा मुकासा देवराव भोसले याकडे देविले पाहिजे.

१ देणे

¶*Shahu's financial arrangements.*

796

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 7] [*1708—1711*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्ये राजश्री अंताजी त्रिमल गोसावियासी.

सो गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे विशेश. श्रावण वद्य दसमीस श्राध आहे. त्यास ब्राम्हणास द्यावयासी धोत्रजोडे पाहिजे. तरी तुम्ही धोत्रजोडे सुमार २५ पंचविस किं॥ रु॥ दीड पावणेदोन सवादोन अडीच यैसा किमतीचे धोत्रजोड खरीदी करून सत्वर पाठवणे ; येक क्षणाचा दिरंग न लावणे. या कामास लखमोजी चवाण व रायाजी पवार अफराद दि॥ लबे पाठविले आहेत. यासी वेतनात रुपये ४ च्यार रास देविले असे. आदा रुपये तुम्हाकडे यैवज नेमिला आहे त्यापैकी देणे. सदरहू धोत्रजोडविशी खोलंबा होऊ न देणे. जाणिजे रा॥ छ १४ जमादिलाखर बहुत काये लिहिणे

बार

¶*The Pratinidhi orders for Shahu 25 pairs of dothirs for some anniversary. Whose can it be?*

No. 8] [*1708—1711*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्ये राजश्री आंताजी त्रिमल गोसावी यासी. सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिध नमस्कार. येथील कुषळ जाणून स्वकुशललेखन करणे विषेश. हुजूर राजश्री स्वामीच्या मुदबखाकडे बकरी खा॥ गु॥ सेटी खाटीक मी॥ (?) देणे. पैकी तुम्हाकडे पेशजी रु॥ १५० दीडसे सादर आहे. त्यापैकी तुम्ही पाऊणसे रुपयेची वरात तोडिली आहे म्हणोन खाटीकमजकूर याणी विदित केले. यैसियासी मुदबखचे काम रोजबरोज नाजुक लागले आहे. पैका न पावता काम बंद होऊन हुजूर बोभाट आला आहे. तरी हाली सेटी खाटीक तुम्हाकडे आला आहे तर याचे पदरी पाऊणसे रुपये आताच घालणे, आणि पाऊणसेची वरात तोडिली आहे त्यास ताकीद करून तेहि पाऊणसे पावणे. अनमान न करणे छ १६ जमादिलाखर. बहुत काये लिहिणे.

लेखन सीमा.

¶*Gadadhar Pralhad Pratinidhi orders Antaji Trimal to pay Rs. 75 to the butcher who supplies mutton to Shahu's kitchen.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 9] *[1708—1711*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्यं राजश्री अंताजी त्रिमल गोा यासी सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधी नमस्कार. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे. विशेष. हुजूरपागेकडे पखला पाहिजेत तरी २ बैल पखलासुाा सिताबीने पाठऊन देणे. येके घडीचा उजूर न करणे. जाणिजे. या कामास जोत्याजी कदम व संकराजी कापशा अफराद पाठविले आहेत. यास वेतनात दर रुा २ योा च्यार रुपये रास आदा करणे. छ १० जमादिलाखर बहुत काये लिहिणे.

लेखन
सीमा.

¶*Gadadhar Pralhad was removed from his office in 1711. He is busy equipping Shahu's army.*

No. 10] *[23-2-1711*

श्री

स्वस्ति श्री राज्याभिशक शके ३७ विक्रुतिनाम संवछरे माघ सुध पूर्णिमा भौमवासरे क्षेत्रियेकुलावतंश श्रीछत्रपती स्वामीचे सेवेसी सेवक आमरासिंग वलद बाहादूरसिंग बारगीर सेवकं राजमंडळ लिहून दिल्हे जमानपत्र यैसेजे. स्वामी क्रुपाळू होऊन राजश्री रघुनाथसिंग बिन जयेसिंग रजपूत यांसी सप्तसहश्री सेना सिलेदारीची सेवा सांगोन जमानाविषीं आज्ञा केली त्यासी आपण जमान आसो.

॥ श्री ०
शाहूनरपतिहर्ष-
निधान मोरेश्वर-
सुत भैरव प्रधान.

श्री आई आदिपुरुष
श्री राजा शाहु छत्र-
पती स्वामी क्रुपा-
निधि तस्य परशराम
त्र्यंबक प्रतिनिधि.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

माइल गैरहजीर जाहालियां आपण हजीर करू. हजीर करूं न सको तरी मार-इलेच्या तालुकातीचा जाब करूं. हे जमानपत्र लिहून दिल्हे सही. लेखनालंकार

रुजू

तेरीख १४
जिल्हेज सुाा ईहिद
अशर मया व अलफ

सुरुसुद

अस्पष्ट.
शिका

¶*A Rajput Raghunathsing, son of Jaysing, was appointed to provide and command seven thousand troops by Shahu. This shews that Rajputs from the north accepted Shahu's service.*

No. 11] [*23-7-1711*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री अंताजीपंत गोसावी यास, सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधी नमस्कार उपरी. येथील कुशल जाणून कुशललेखन करणे विशेष. तुम्हाकडे मोधीचा यैवज दरमाहे नेमिला आहे त्या यैवजपैकी बद्दल-देणे वेतनात गोविंद राम खरिदी जिसनीध (?) राजश्री स्वामी रुपये ५० पनास रास देविले असेत. प्रविष्ट करणे. छ १७ जमादिलाखर सुहुर सन इहिदे अशर मया अलफ. बहुत काय लिहिणे.

शिक्का

¶*Gadadhar Pralhad asks Antajipant to make a payment of Rs, 50 for things purchased.*

No. 12] [*1-10-1711*

श्री

माहाराज राजश्री छेत्रपती स्वामीचे सेवेसी विनंती. सेवक संताजी जाधवराऊ सेनापति विज्ञापना. ताा छ २८ साबान स्वामीचे कृपादृष्टीकरून

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
वतमान येथास्थित असे विशष. स्वामींनी वेचास मोहरा ३० तीस पाठविल्या त्या पावल्या. सेवेसी विदित होये हे विज्ञाप्ति.

शिक्का.

¶*Dhanaji Jadhao's son Santaji was Shahu's Senapati for a short time in 1711-12. He acknowledges receipt of 30 mohors.*

No. 13] [*11-10-1711*

(शाहू दप्तर रुमाल ५५ पैकीं.)

जाबिता जमा पैदास्त बावत स्वारी मौजे किंवळ ताा उंबरज सुाासन इसने अशर मया व आलफ. मौजे मजकुरीं हरामखोराकडील व्यासराव यांचा काबिला धरून आणावयाकारितां स्वारी पाठविली होती. त्यांनीं त्याचे निसबतीचे कबिले धरून त्याजवळ घेतले ते आणिले व स्वारीस लोक गेले होते त्यांचा हरवजा झांडा घेऊन किरकोळी चिंदीचोळा सांपडला ते देखील जमा केले छ ९ रमजान. बिाा रुपये ५६२।= बावत जिनस एकून पांचशे सवा बासष्ट चवल रोख येक अस्त्र रोख दागिने सुमार १० दाहा रोख [याखालीं सर्व जिनसांच्या किमतीसह यादी आहे. तसेंच या तारखेच्या जमाखर्चांत आवजी नीळकंठ व महादाजी यमाजी यांचा उल्लेख सभासद म्हणून आहे. आवजी नीळकंठ हा पेशव्यांचा चिटणीस व महादाजी यमाजी हा सखाराम बापू बोकील याचा चुलत आजा. शाहूचे आरंभीं हे गृहस्थ त्याचे दरबारीं होते.]

¶*This paper singularly corroborates the incident of the deer which being pursued by Piraji Raut was sheltered by Vyasrao, a clerk of Chandrasen Jadhao, the Senapati of Shahu. The incident resulted in the desertion of the Maratha cause by Chandrasen.*

No. 14] [*24-10-1711*

श्री

दरबंदगी माहाराज राजश्री छत्रपति
साहेबांचे बंदगीस.

दाा बोा रायाजी बिन लखमोजी जाधव मोकदम मौजे भोईज साा निब पाा वाई सुाा इसनेअशर मया अलफ कारणे साहेबाचे बंदगीस लहून दिल्हा कबूल-

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

+कतबा ऐसाजे. साहेबी सेरीकरास हुजूर बोलाऊन तोहमत लाविली कीं तू थोराताकडे चाकरी करून होतास. थोरात मार हरामखोर जाहले. तूं गुन्हेगारी देणे म्हणून तगादा आपणांस लाविला. मग आपले बाहे देशमुख[1] देसकुळकर्णी[2] पा मार यानी इलतमस[3] केली कीं पटल मार थोराताचे चाकर होता खरे. परंतु चंद्रसेन व थोरात हरामखोर होऊनु पांडोगडासी झुझत होते ते प्रसंगी आपले गावी पटल मार राहून रयेतगिरीने होता. हली साहेबी गुन्हेगारीचे हुकूम त्यास केला तरी सेरीकर दिवाण नफर आहे त्याचे मवसर पाहून जीवनमाफीक टका सिरी ठेविलियाने उगवणी करून पेस्तर गावी राहून कीर्दीआबादानी दिवाणकिफायत करील म्हणून इलतमस केली. बराये इलतमतस देसमूख व देसकुलकर्णी साहेबी खातरेस आणून सेरीकारावरी कृपाळू होऊन कुल तकसीर माफ करून आपले जीवनमाफीक खंड आपले सिरीं ठेविला तो आपण खुषरजा कबूल केला. त्याची उगवणी करून देऊन. रुपये साहजार यो बेरीज रो ६०००

तेरीख २२

रमजान

निमनागर

साक्ष

सिवजीपा मौजे आरफळ   सभाजी पा मौज तुगी.

सा निब

¶*The letter refers to the rebellion of Damaji Thorat and Chandrasen Jadhav.*

No. 15]   *[1712 ?*

श्री.

यादीदास्त राजश्री संभुसिंग जाधवराव यांचे पत्राचा अशय कलमे पा पाथरी वगैरे माहाली पेशवे यांची फौज जाताना गेली, त्यामुले कमावी(स)दार कोणी करीत नाहीं आणि कर्जवामहि मिलत नाहीं. तर साहेबी काही मदतखर्च देवावा. कलम १; व कलबरगे वगैरे माहाल पाच याच्या ताकिदाही प्राप्त होत नाही त्या आज्ञा करून देवाव्यां. कलम १

¶*Shambhusing Jadhav, son of Dhanaji, was Shahu's active supporter, after his brother Chandrasen's desertion in 1711, and sends his terms to Shahu.*

+ येथें उजवे बाजूस शिक्का.   १ बिहुजूर जोत्याजी केसरकर अजहत देसमुख पा वाई.

२ बिकलम. गिरमाजी झुंगो देसकुळकर्णी पा वाई.   ३ विनंती.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 16] [*17-1-1712*

श्री

स्वारी राजश्री राज्याभिषकशके ३८ खरनाम संवत्सरे पौष बहुल पंचमी गुरुवासरे क्षत्रियकुलावंतस श्रीराजाशाहू छत्रपति स्वामी याणी राजश्री कृष्णाजी बलाल देशाधिकारी व लेखक प्रांत सातारा यास आज्ञा केली येसीजे. प्रांत मजकुरी मोगलाकडील पटी करून दिली आहे त्या * * * * बिलाकुसूर वसूल करून त्याकडील कमावि- * * आहेत त्याकडे पावणे लेखनालंकार

(शिक्का) (शिक्का)

(मर्यादेयं विराजते)

¶*Shahu orders Krishnaji Ballal to collect dues for the Moguls from the district of Satara.*

No. 17] [*30-9-1712*

रा॥ रोजकीर्द
सु॥ सलास

दि॥ मजमू छ ९ रमजान

कि॥ सनद इनाम नीळकंठ बलाल यास; राजश्री आबुराऊ याकडे जमावाचे बेगमीबदल तुम्हाकडून रुपये ५००० देविले ते पाविले नाहीत. हली या पैकी हुजरून त्याकडे देन्हे १६०० तो ऐवज हूजूर पाठवणे. या कामास बालोजी कापसा व गुणाजी सिंदा नि॥ दर्याजी ना॥ पवार यासी मसाला रुपये—

१० बालाजी कापसा
१० गुणाजी सिंदा
———
२०

¶*An order upon Nilo Ballal to pay into Government treasury Rs. 1,600.*

802

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 18] [30-1-1713 ?

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत आमात्य स्वामीचे
सेवेसी

सेवक कोनेर वेंकटेश सा। नमस्कार विनंती उपर. सेद सेखमिरा याच्या निसबत राऊत त्याचा घोडा लाखपुरीवरी पडला म्हणोन आपणासी तगादा केला. त्यार्चा मुनसीबी[१] स्वामीकडे आली. त्याचा करीना मनास आणिता निर्व्हा गोही वरी आला. त्याची गोही रा. कृष्णाजी बलदेव, संताजी जाचक व सिउजी गरुड याजला शपतपूर्वक पत्र स्वामीचे जागे आणि त्यानी आपले बेतालीस स्मरोन गोही लेहून पाठविली कीं सेखजीचे राऊत लाखे(दु)रीच्या दांडगियाबराबर आले होते. त्या जुंझामधे घोडे पडले तरी दावा आपणाकडे नाही. अगर पत्र त्याचे आले कीं राऊत दांडगियाबराबर नवते. हे निराले आले होते. जुंझात नवते. येकायेकीं याचा घोडा मारिला. यैसे आले. तरी घोडीयाचा जाब आपण करून ब मनसुबी वराडात अजम नुरखानी दि॥ साहेबसुभा व रा. दामाजीराव दिवाण याचे विद्यमाने निवडून त्याचे पत्र सेवेसी पाठऊन देऊन. हे तेथे फैसल रुबरु याचे न जाले तरी त्रिवर्गाची पत्रे हूजूर पाठऊन देऊ. मग आखेरसाली स्वामीच्या विद्यमाने जें चुकणे ते चुकऊन ता॥ १४ मोहर सु॥ सलास हे विनंती.

गो

त्रिंबकराउ धायगुडे — रामजीपंताजी मजमदार
आपाजी गोसावी — बाबती प्रा॥ वराड

¶Konher Vyankatesh undertakes to repay the price of a horse that was killed.

No. 19] [19-8-1713

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेकशके ३९ नंदन संवत्सरे भाद्रपद सुध नवमी भृगुवासर क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजाशाहु छत्रपति याणी राजश्री माणको बापूजी यांसी आज्ञा केली येसीजे.

---

१ निवाड्याचें प्रकरण.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

तुम्ही खासगीचा धंधा करीत असता कारभारासमध्यें राजश्री यादव गोपाल यांचे विद्यमाने स्वामीचे बेहडयाकडील तुम्हाकडे कर्ज रु ४२०० च्यार हजार दोनीसें यावे यापैकी वसूल रु ३००० तीन हजार आले. ते मुजरां तुम्हास राजश्री आनंदराऊ माहादेव यांचे विद्यमाने वजा होऊनु बाकी रु १२०० बारासे उरले, तो येवज कसबे इंदापुरावरी खासगीच्या येवजी बाकी आहे. तो येवज वसूल घ्यावा येविसी आज्ञा केली आहे ते वसूल घेतील. तुमचा कतबा बेहड्याकडे आहे तो देविला आहे. घेणे. याउपरी बेहड्याकडील कर्जाचा तगादा तुम्हास होणार नाही. जाणिजे लेखनालंकार.

¶*Shahu pays Manko Bapuji portion of the debt due to him, on account of his dealings with Yado Gopal and Anandrao Mahadev.*

No. 20] *[9-7-1714*

श्री

राजश्री पंतप्रधान
गोसावी यांसी.

श्रीमंत सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये श्नो दावलजी सोमवंसी रूस्तुमराऊ समसेरबहादर दंडवत विनंती. येथील क्षेम जाणून स्वकीये वैभवलेखनआज्ञा केली पाहिजे. हुजूरची लग्नपटी आम्हाकडील माहाल बिताा

१ चांदवड
१ दिंडोरी
१ सोनगीर
१ बावल
१ भडगाव
१ उतरायेण
१ अडावद
—
७

येकून माहाल सात. याजवर एकरार यैवज रुपये ४५०१ साडेच्यार हजार पैकी निमे यैवज सालमजकुरी जेस्ट मासी रुाा २२५० साडेबाविससे घेऊन नि राहिले ते पेस्तर साली देऊ. अतर न पडे. विशेस काये लिहिणे? कृपा निरंत असो दिल्ही पाहिजे. सुाा आर्बा असेर मया व अलफ छ ७ रजबू. हे विनंती.

¶*Dawalji Somvanshi to the Peshwa : undertakes to pay the amount of tl marriage cess from the seven districts in two instalments.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 21] [8-11-1714

श्री

माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीचे शेवेशी.

विनंती सेवक आज्ञाधारक बसवंतराऊ कृतानेक विज्ञापना. येथील वर्तमान तागायेत कार्तिक शुध त्रयोदशी भोमवासर पर्येत येथास्थित असे विशेष. स्वामीनी आबाजी बाड याजबराबर आज्ञापत्रे सादर केली की रा। कान्होजी आंगरे याचे भेटीचा प्रसंग आहे तरी सनगे तुरे व पदके येका दो प्रतीची याद पाठविली आहे, त्याप्रमाणे सिध करून पाठवणे. त्यावरून थोडीबहुत माहाली जे वस्ता होत्या त्या व आनिखी खरिदी करून शेवेसी पाठविल्या आहेत. त्याची माहालीची बखैर व सनगाप्रमाणे बजिनस जाबिता पाठविला आहे, त्याप्रमाणे पावलियाचे उतर द्यावया आज्ञा केली पाहिजे. यानंतर दर्शनाचा प्रसंग दिसगतीचा देखिला या करितां सनगे पाठवावयाचा अनमान केला होता, परंतु मागती समागम यैसा नाहीं, या करिता पाठविली असेत. तरी बजिनस स्वामीनी ज्या प्रसंगास आणविला आहे तोच प्रसग संपादिला पाहिजे. याउपरी येसा जिनस माहाली व खरीदीहि समई मिलणार नाही या करितां सेवेशी सूचना मात्र लिहिली असे. स्वामी सर्वज्ञ आहेत आपण शेवक आज्ञाधारक आहो ह विज्ञाप्ति.

¶*Basvantrao Khoja, a trusted servant of Shahu, informs him of his having arranged dresses for presentation to Kanhoji Angre when he comes to visit the King. This is the first visit of Kanhoji Angre to Shahu, after he was conciliated by Peshwa Balaji Vishvanath in his well-known negotiations of 18th February 1714.*

No. 22] [8-12-1714

[आरंभीचा मजकूर फाटला आहे.]

सिका

व कारकून वर्तमान भावी ता। नाणेमा (वळ) * * * * *
वेश्वनाथ प्रधान सुा। खमस अशर (मया) (अ)लफ वो। राजश्री बापूभट बिन कृष्णभट मोघे मुद्गल गोत्र सूत्र आश्वलायन वास्तव्य पेठ लोहोगड, हे वेदशास्त्रसंपन्न बहुत थोर ब्राम्हण, स्नानसंध्यादि षट्कर्में आचरण करून राजश्री स्वामीच्या राज्याचे कल्याण चिंतून आहेत. हे लोहोगडचे प्रसंगात अनुष्ठान करून अभिवृद्धि केली. पुढे राजश्री स्वामीच्या राज्याची अभिवृद्धि चिंतून आहेत. याचे कुटुंब चालविले पाहिजे. याजकरिता यास इनाम.

¶*Balaji Vishvanath confers inam on a Brahmin Bapubhat Moghe.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

श्री

तेरीज सेनापति सन खमस

४३२९०	हूजूरपागा
३४५०००	मोघम संरजाम
७८००	कारकून
२००७०	खासा वेतन
६२५०	फुट सिलेदार
३०५०	सिपाई हुजुरात
९४३००	सुभा संताजी जाधवराव
१८९५०	सुभा चंद्रसेन जाधव
१२७२५	सुभा रामाजी घाटगे
३५९५०	सिवाजी जाधवराव
२८२५	विठोजी खताल
१३९००	भुजबलराव काकाजी
३०७००	गणूजी कोलेकर
३५००	जागोजी रुपनवर
४०५०	सेटियाजी व जागोजी रुपनवर व येमाजी माहार्णवर
२२८००	सुभा पदाजी बांडगर
१०८००	पाा रुपनवर माहर्णवार
११००	सिदोजी रुपनवर
१०००	रामोजी बेलदार
५००	सयाजी जगथाप
५०००	कासोजी मोरोजी जगा
३०५००	वणगपाल निंबालकर
५४००	साबाजी भोसले
९४००	पिराजी वागमोडे
१८५००	खानाजी व मुधोजी बांडगर
३९००	सितोले मोरवालके
१६०००	सभाजी व खानाजी बांडगर
२३०००	मुधोजी बेलदार

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

२५००	भिवजी चव्हाण
९०००	रामराव खराडे
३०३००	राणोजी माने
३७००	सताजी पवार
९००	संभाजी नलवडे
१८३७५	सताजी बिन बाजी भोगा
४१५००	तुलाजी घाटगे
७००	सिदोजी बिन कोडंजी
६४४०	राणोजी यादव
२५५०	सुकमाजी यादव
१३००	दताजी भोसले
२३४००	भिकाजी कोकरे
१००००	फत्तेखान भोसले
२००	सिवाजी सालोखी
३७००	माधवराव कृष्णाजी घाटगे
१२५०	जानोजी गिरजोजी भोसले
१४१००	रायाजी मल्हार
४७५०	मिताजी सेडगे
४३००	वाघोजी कदम
४९७५	सिवाजी धुलोजी ठेवी
८००	तुलाजी जाधवराव
६३२५	संताजी समसेर
१३३२५	मानाजी दरेकर
४५००	बहिरजी गोडे
१०२००	देवजी सताजी खेडकर
७५०	सर्ज्याराव पवार
३५७५	राणोजी सिंदे
६८००	धुकोजी वागमोडे
१२३५०	शाहजी सिंदे
५०००	मेसजी कोली
११०००	हिरोजी सोनवलकर
६९६००	अंबरोजी व बालोजी पांढरे

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

३९५०	गुणाजी अविचार
५२५	रामाजी बाजी
४६५५०	त्र्यबंकजी ढमढेरे .
४४७००	अबा दाजी सेडगे
३०५०	शंकराजी फर्जंद
११७००	अपाजी अश्वाजी सोनवलकर
४८४५०	तुळाजी गिरजोजी सोनवलकर
१२९८३५०	

¶*An abstract account of Rs. 12,98,350 rendered by the Commander-in chief.*

If this paper be correctly dated, it gives many important names in Shahu's employ. Their families and descendants can therefrom be conveniently traced.

No. 24] [*26-3-1715*

श्री.

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४१ मन्मथ सवत्सरे चैत्र शुध त्रितीया मंदवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहु छत्रपति स्वामी यांणीं राजश्री देवजी यादव यासी आज्ञा केली ऐसीजे. श्रीच्या दर्शनास स्वामी जात आहेत. समागमे जमाव असिला पाहिजे. याकरिता पत्रदर्शनी स्वार होऊन जमावानसी येणे. या कामास बहिरजी भोसला, रामजी पवार नि।। कृष्णाजी नाईक * * यासी रुा १ एकून दोनी रास देविले, आदा करणे. जाणिजे बहुत काय लिहिणे.

मर्यादेय
विरा

र

बार सुरुसुद बार. ॱगर

¶*Shahu's visit to some celebrated temple (Jejuri ?)*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 25] [*12-9-1715*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेकशके ४२ मन्मथसंवत्सरे भाद्रपद बहुल येकादसी इंदुवासर क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजाशाहु छत्रपति याणी राजश्री जगदेवराव निंबालकर मुद्राधारी व कारकून किले महिमानगड यांसी आज्ञा केली ऐसीजे. हुजूर लोकांचे प्रयोजन आहे याकरितां लोक किले मजकूर पैकी २५ पंचवीस आणविले आहेत. तरी बेरड व मऱ्हाठे मिळोन सदरसरनोवतावरावरी देऊन सितावीने पाठवणे. या कामास लखमोजी सावत दिमती खुदेचाकर यासी रु १ यक रास देविले असें अदा करणें. जाणिजे लेखनालंकार.

¶*Mahimangad is near Satara. This paper contains an order of Shahu to Jagdev Nimbalkar to send 25 men.*

No. 26] [*9-8-1716*

श्री.

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम सवछंरे भाद्रपद शुध त्रितिया गुरुवासरे क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी समस्त राजकार्य धुरधर विस्वासनिधी राजमान्य राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान यांसी अज्ञा केली ऐसीजे. बदल देणे वेतनात राघो रखमांगद सभासद राचा चाकर किले मजकूर

[त्याच कागदाचे पाठीवरचा मजकूर]

श्री

नावनिसी जासूद रा कागद चंद्रसेन जाधवराव देऊन जाब घेऊन देणं जी दर्याजी

६ राणोजी पारख
६ जोत्याजी चव्हाण
—
१२

छ १६ जिल्हेज.

¶*Some notes of Shahu about payments to certain officials.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 27] [1717—1718

श्रीभार्गवराम

माहाराज राजश्री छत्रपती स्वामीचे
शवसी.

विनती शेवक आज्ञाधारक पंताजी सिवदव कृतानक विज्ञापना विनती. माहाराजाचे कृपाद्रुस्टीकरून या प्रांतींचे वर्तमान येथास्थित असे. विज्ञापना. माहाराजाचें आज्ञापत्र सादर जाले तेथे आज्ञा की सरदारखान बागडियाचे दीडसे रुपये पैकी पनास रुपये पावले, सेभर रुपये राहिले ते पाठवून देणे म्हणून आज्ञा. ऐसियास जिल्हे कुल खराब थोराताचे उपसर्गामुले व शामलाचे उपसर्गकरिता देश मावले उद्वस जाली. दोन रुपयाचा यैवज येईना. हुजूरची रवासुदगी तो वारणे अगत्य म्हणून चिचवडीहून सावकाराचे कापड आणून बराबर सिदोजी सालाखी तिवटे १३ येकूण कि|| रु|| ९५ पंच्याणव पेसजी पनास रुपये रसद व पाच रुपये त्याजकडील लोकास खर्चास दिल्हे येकूण दीढसे रुपये सरदारखानाचे पावले. शेवेसी स्रुत जाल पाहिजे हे विज्ञापना. या खेरीज सावाजी सालाखी यास रु|| ५ पाच मसाला पांवला. विदित जाल पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Pantaji Shivdev Soman writes to Shahu of his having paid Rs. 150 to Sardar Khan. Pantaji Shivdeo was appointed Rajadna in 1727 in succession to Naro Ram. The whole letter is in Pantaji's hand and shews how distracted Shahu's situation was in his early career.*

No. 28] [1718 ?

श्री शंरा(क्रा)जी मल्हार यासी कितेक राजकारण प्रसंगास पाठविले आहेती. त्यास मुख्य तह ऐसा की, नर्मदेपासून रामेपर्यंत जितुका देश आहे तितुका देश स्वामीचे स्वाधीन करावा, आणि कौल मुलुकास देऊन मामुरी करावी. स्वामीच्या लस्कराचा उपद्रव जो मुलुकास लागतो तो लागो न द्यावा. रयत नादवावी. गडकोट कुल स्वामीचे स्वाधीन करावे.

¶*This paper contains the draft of terms suggested by Shahu to be obtaine from the negotiation conducted by Shankraji Malhar with Syed Hussein Al The final treaty is given by Mavji and Parasnis.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 29] [*9-1-1718*

श्रीनकल

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य राजश्री सिवाजी

इंद्   चिंतामणी फडणीस पो सुपे गोसावी यासी

निं

सेवक बालाजी विश्वनाथ प्रधान नमस्कार सुा समान आशर मया आलफ. काा सुपे येथे माहाराज राजश्री स्वामी याणी आम्हास राहावयास आज्ञा केली आहे. त्यास कोटाची मजबुदी व पाणी कसे आहे हे तपसीलवार जानोजी जासूद पाठविला आहे तरी याजबरोबर लेहून पाठवणे. जाणिजे छ १७ सफर आज्ञा प्रमाण मोर्तब असे.

¶*Balaji Vishvanath is allowed by Shahu to make his residence at Supa.*

No. 30] [*10-11-1718*

श्री

~ श्री ०
राजा शाहु नरपति हर्प-
निधान बाळाजी विश्व-
नाथ मुख्य प्रधान.

दाा मो मोकदम व समस्त रयां काा तळेगौ ताा पावळ साा जुनर सुा तिसा आशर मयां आलफ सन ११२८ साहेबाचे सेवसी कतबा लेहोन दिधला यैसाजे. साहेबी हुजूर बोलाऊन आज्ञा केली की सालमाराकारणे काा मारची खंडणी मुश्कस[1] करणे म्हणौन आज्ञा. त्यावरून गावाची हकीकत. धामधुमे करितां काही हाल राहिला नाही. रयेतीची नातवानी. पीक कमतर, म्हणौन आर्ज केला तो साहेबी खातिरेसी आणौन रयेतीवरी नजर देऊन जमाबदी जिराइत व बागाइत

---

१ निश्चित.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

काली पाढरी कुलबाब कुलकानू साल तमाम खडणी मोकरर केली ते कबूल असो. उगवणी करून.

मो॥ जमा　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　रुो॥

३००१

येकूण तीन हजार येक रुपये रास.

ता॥

२५०१ इनाम खंडणी

२००१ यैन

५०० स्वारीखर्च वगैरे

२५०१

४०० सरदेसमुखी

१०० साहोत्रा

३००१

तेरीख २७　　　　　　　　माहे जिल्हेज

जिल्हेज

बार　　सुरुसुद　　बार

¶*Balaji Vishvanath fixes the revenue of Talegaon (Dhamdhere).*

No. 31]　　　　　　　　　　　　　　　　　　[*30-12-1718*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषक शके ४५ विलवी संवत्छरे पौष्य बहूल पंचमी भोमवासरे

◡ श्री ०
राजा शाहु छत्रपतिहर्ष-
निधान बाळाजी विश्व-
नाथ प्रधान.

० श्री ◡
श्रीआई आदिपुरूष श्रीराजा
शाहु छत्रपति स्वामि कृपा-
निधि तस्य श्रीनिवास
परशुराम प्रतिनिधि.

क्षत्रिय कुलावतंस माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसी विनती सेवक निरजन तुबाजी मुतालीक मजमू दि॥ राजश्री होनाजी अनंत सेनाकर्ते सेवेसी विज्ञापना. स्वामीनी कृपाळू होऊन राजश्री विठल

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

कृष्ण यासी राजश्री भिकाजी काकडे यांची मजमू सामिलाती [illegible] जमानाची आज्ञा केली त्यावरून माारानिलेसी आपण जमा [न] आसो. जाये पले तरी हाजीर करून देऊन. हाजीर न करू तर त्याचे तालुकातीचा जाब करून देऊन. हा सेवेसी लिहून दिल्हा जमानकतबा सही. लेखनालंकार रुजूसूरू

सा।

निवीस मत्री

तेरीख १८

सफर सुा तिसा.

बार सुद सुरुसुद बार बार

¶*Shahu appoints Vithal Krishna, Majumdar of Honaji Anant.*

No. 32] [*14-3-1719*

श्री

० श्री ०
राजा शाहु नरपति
हर्षनीधान बाजीराव-
बल्लाल प्रधान.

आज्ञापत्र राजश्री पंतप्रधान ता। मोकदमानी मौजे केटारे पा। खरगोण(?) सुा तिसा असर मया अलफ. लस्कर या प्रांते आले आहे तर देखत आज्ञापत्र मोकदम भेटीस येणे. मौजे मजकूरचे रखावालीस स्वार दिमत राजश्री बालाजी विस्वनाथ पाठविले आहेत यास रुपये ५० पनास देणे. जाणिजे छ ३ जमादिलवल आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा.

¶*Balaji Vishvanath makes an expedition into Khargon.*(?)

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 33] [*9-6-1719*

[स. १७१९ च्या ज्येष्ठात फतेसिंग भोसले अकलकोटकर याचें लग्न झालें त्या वेळची हयात मंडळींची यादी].

खर्च तशरीफ

लग्न फतेसिंग छ १ साबान

कारकून व बाजे

	तिवटे	शेले
माहदाजी गदाधर सुमंत	१	१
खंडोबा चिटनीस	१	१
दादोबा	१	१
मोरो सामराज	१	१
हरि गणेश	१	०
मल्हार खंडेराव	१	०
नानाजी रघुनाथ	१	०
गणेश रखमांगद	१	०
दिा चिटनीस		
रावजीसा वाकेनिसी	१	०
मल्हार तुकदेऊ	१	०
यादव राऊ	१	०
लाल भागीरथ	१	०
बापुजी	१	०
आऊबा	१	०
कृष्णाजी कासी	१	०
विठल पुंडलीक	१	०
दिा न्यायाधीश	१	०
त्र्यंबकराव दरोगे	१	१
काळो राम	१	०
मोरोपंत बाळासी	१	१
लिहिणारा दिा बाळासी	३	०
लिहिणार तोपखाना	४	०
मल्हार खंडेराऊ चिटनीस	१	०
	३१	९

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

आश्रित

	तिवटे	शेले	मदिल
राघो पाध्ये	१	०	
दि उपाध्ये	६	०	०
जोसी	५	०	०
साने ठाकूर	१	१	०
कचेस्वर भट	१	१	१
देवभट	१	०	०
जगोबा	१	०	०
मुदगलभट पंडितराऊ	१	१	०
कासीनाथ बाबा	१	०	०
जगनाथ बावा	१	०	०
शामजी गोसावी	१	०	०
अपाजी गोसावी	१	०	०
कृपाराम वैद्य	१	०	०
चितामण वैद्य	१	०	०
रामभट वैद्य	१	०	०
भालचंद भट वैद्य	१	०	०
राजमणि	१	०	०
नारायेण वझे	१	०	०
झण	१	०	०
त्रिलोचन भट	१	०	०
शामभट	१	०	०
विस्वनाथ पंडित	१	०	०
सोनठाकूर याचे पुत्र	८	०	०
बाल जोसी	१	०	०
राजमणीचे पुत्र	१	०	०
वस्ताद बाबा	१	०	०
चिंतामण गुरव	१	०	०

¶This list of invitations issued by Shahu for the marriage of Fatesinh honsle of Akalkot will be found helpful in determining many unknown aracters existing in 1719.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

No. 34] [*8-12-1719*

श्री

श्रीराजा शाहु हर्ष-
निधान बाळाजी विस्वन
मुख्य प्रधान

आज्ञापत्र समस्तराजकार्यधुरंधर विस्वासनिधि राजमान्य राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान ताा मोकदमानी मौजे अडी कर्यात सावगात्र सु॥ अशरीन मया अलफ. या प्रांती स्वारी जाली आहे तरी मौजे माारचे पाटील कुलकर्णी हुजूर आणविले (असतां) हुजुर येणे. दिरग न लावणे. या कामास स्वार दिा सुभानजी बेकरे व मोघाजी (सोलकर) पाठविले असती. यासी मौजे मारपैकी रुाा ९० पनास देविले आहेत. आदा करणे. छ ८ सफर. आज्ञा प्रमाण.

¶*Balaji Vishvanath visits the province of Savgaum.*

No. 35] [*8-12-1719*

श्री

श्री
राजा शाहु नरपती हर्ष-
नीधान बाळाजी वीश्व-
नाथ मुख्य प्रधान.

आज्ञापत्र समस्तराजकार्यधुरंधर विश्वासनिधी राजमान्ये राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान ता मोकदम मौजे फुडसिगी ताा रुकडी सुहूर सन आशरीन मयां आलफ. लष्करची श्वारी या प्रांतास जाली आहे. तरी पाटील कुलकर्णी देखत-आज्ञापत्र हजूर खडणीस येणे. या कामास श्वार दि॥ संताजी धायभोर याजकडील पाठविले आसेत. यासी रुपये २० वीस देविले आसेत ते आदा करणे आणि हजूर येणे. छ ७ सफर. आज्ञा प्रमाण.

लेखन
सीमा.

¶*Balaji Vishvanath goes south for collecting Maratha dues.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

No. 36]

[*8-2-1720*

श्री

॰ श्री ०
राजा शाहु नरपति हर्ष
नीधान बाळाजी वीश्व-
नाथ मुख्य प्रधान.

आज्ञापत्र राजश्री पंतप्रधान ताा रामजी कदम व नरसोजी जाधव सु।। आशरीन मया अलफ. तुम्हास तारले तर्फेचा यैवज वसूल करून आणावया पाठविले आसेत. तरी ज़ो यैवज आणाल तो चिरंजीव राजश्री बाजीरायाकडे देणे छ १० रबिलाखर. आज्ञा प्रमाण.

लेखन
सीमा.

¶*Balaji Peshwa orders revenue being paid to his son Bajirao.*

No. 37]

[*16-3-1720*

श्री

श्री राजा शाहु नरपति
हर्षनीधान विस्वनाथ
सुत बलाल प्रधान.

आज्ञापत्र समस्तराजकार्यधुरंधर विस्वासनिधि राजमान्य राजश्री पंतप्रधान ताा मोकदम मौजे डिगरज ताा मलगल सुाा आशैरन मया आलफ. या प्रांते स्वारी जाली आहे तर पाटील कुलकर्णी घासदाणियाचे खंडणीबद्दल येणे. या

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

कामास स्वार दिा आनदराऊ घाटगे पाठविले आसे. यास रु॥ २५ पचवीस आदा करणे. जाणिजे छ १७ जमादिलावेल पाा हुजूर.

मोर्तब

¶*Balaji Vishvanath is in the south collecting Maratha dues, two weeks before his death.*

No. 38]

श्री

माहाराज राजश्री छत्रपति

स्वामीचे सेवेसी.

आज्ञाधारक बालाजी विश्वनाथ कृतानेक विज्ञापना स्वामीचे कृपेकरून वर्तमान येथास्थित आसे विशेष. स्वामींने दया करून यादोजी कनोजे याजबाा रुपये ४५० येकूण मोहरा ३० तीस पाठविल्या त्या पावल्या. विदित जाले पाहिजे. सेवेस विज्ञाप्ति.

¶*Balaji Vishvanath acknowledges receipt of Rs. 450 to Shahu.*

No. 39]

श्री

यादी तहची पत्रे करून द्यावी.

हशम.

सुभा जावलीचे हशमाचे मुकासे गांव आहेत. तेथें खेरीजसरदेसमुखी वसूल घ्यावयाचा तह सुभा व माहाल व हुजरात दर खंडीस तीन ८३ मण करून दिला आहे. येणेप्रमाणे हंगामाचे हंगामी वसूल देणे. जाजती तगादा लागणार नाहीं. म्हणून पत्र देखील रयत व रजपूत मुकासे गावीचीं. हशमाची पाहाणी करून सनद वर्क करावा.

ठाणेस चाकरी करावी तेव्हा अडीसेरी आपले घरची खावी. दुसरे

सुभाची जमाबंदी करणे ते पाहाणी करून जमाबंदीचा आकार करावा. १

पारचे ठाणियास चाकरी सुभा हजरी लेहून चाकरी करावी. जो सुभा चाकरीस हजर नव्हे त्याचे दुमालेचा वसूल मुदत माफीक घ्यावा.

हशमा खेरीज मुकासी असतील तेथे हशम सेतकरी असतील त्यास खंडीस तीन मण वसूल घ्यावा. जाजती न घ्यावा. रजपूताची नक्तबाब सेतेची दखील दुमाला लेहून तीन मण वसूल

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

जागा चाकरीस नेऊ तेव्हां आडिशेरी देऊन चाकरी घेऊं.

(हा मजकूर मागाहून खोडला आहे)

घ्यावा. जाजती तगादा न करावा. रयत असेल त्याचा वसूल मुकासी यानें घ्यावा.

येणेप्रमाणे तह करून सनदा दिल्या छ ७ सफर.

¶*This appears to be Shahu's standing order about payment to troops. The paper does not bear the year.*

No 40] [*1800*

(जमाव रुमाल नंबर १७७३)

श्री.

यादी केसो बापूजी मोकासी विज्ञापना येसीजे. श्रीमंत कैलासवासी बालाजीपंत नाना कोकणात असता शामलाकडून मिठागराचा हवाला करून आमचे निपणजे संभाजीपंत याची हमी दिल्ही. मीठ पिकले नाही. येवजाचा फडशा न जाला. म्हणोन शामलाने संभाजीपंतास समुद्रात बुडविले. तेव्हा आमचे पणजे कसोपंत लाहान होते. यास घरचे कुणबिणीने सचिवाचे घरास आज़ुलास घेऊन पलाली. पुडे त्यास शहाणे करून रुद्रगडचे काम सांगितले. बालाजीपंत नाना कोकणातून वरती आल्यावर पेशवाई जाली. त्यानी पूर्व ममता धरून सचिवाकडून केसोपंतास मागून घेतले. आपणाजवल ठेऊन खासगीचे काम सांगितले, व पुढे कैलासवासी बाजीरावसाहेब यानी कसबे पुणे हा गाव इनाम करून घेऊन वसाहातीचे व कमाविसीचे काम सांगितले. पेशजी पुरंधरास येवनाचे लढाईस केसोपंतास जखमा लागल्या. त्याचे पुत्र आनंदराव यास कैलासवासी नानासाहेब यानी कुटुंबातील म्हणून प्रतिपाल केला. येविसी ममतेची पत्रे स्वदस्तुरची आहेत. सातारियाचे मुकामी जेठी आले. त्यासी नानासाहेबी माहाराजासंनिध लढविले. जेठी जिवे मारिला. तेव्हा माहाराज कृपाळू होऊन जमीन इनाम दिल्ही. जेठियानी त्यास जादू केली, नंतर एका वर्षाने मृत्य पावले. त्याचे पुत्र बापू लाहान होते याजकडून याद करऊन कैलासवासी दादासाहेब यानी दिलीचे स्वारीस जाते समई आपले हाते यादीवर मखलासी करून नानासाहेब याचा करार करून देऊन कसब्याचे व सोमवार पेठेचे कमाविसीचे काम व कारकून सिलेदारीची आसामी याची याद करून देऊन

CC-0. Agamnigam Digital Preseyation Foundation, Chandigarh

वेतनाची नेमणूक कसब्याचे वसुलात घेत जाणे म्हणोन सनदहि दिल्ही; त्याप्रमाणे सन मयातैनापवतो पावले. प्रतिपाल पुत्रवत पूर्वापार करीत आले. पुढे माझाहि करणे स्वाम समर्थ आहेत.

¶*This paper gives an interesting account of a family who had all along worked as friends of the Peshwas. It appears to be a petition addressed to Bajirao II by the last descendant (No. 5) about the year 1800. One important fact revealed in the paper is the cruel death inflicted by the Siddi upon Sambhaji Pant Mokashi, (No. 1,) the first ancestor of the family, who was sewn into a sack and thrown into the sea, as he failed to pay the contracted amount of dues for the management of the salt monopoly, which the first Peshwa had entrusted to him on his own behalf. The current story relates that the first Peshwa left his habitation in the Konkan when his elder brother Janoji was drowned into the sea by the Siddi. The story is substantially correct. But the victim of the Siddi's cruelty was not Janoji Bhat but Sambhaji Mokashi.*

१ संभाजीपंत मोकासी
|
२ केसोपंत } *Served Bajirao I and Nanasaheb.*
|
३ आनंदराव }
|
४ बापू
|
५ केसो बापूजी

No. 41] [*19-4-1716*

श्री

श्रीमत क्षत्रिय कुलावतंस माहाराज

राजश्री छत्रपती स्वामीचे शेवेसी.

सेवक आज्ञाधारक त्र्यंबक सिवदेऊ कृतानेक सेवेसी विज्ञापना. स्वामीच्या कृपावलोकनेकरून वैशाख शुा नवमी गुरुवासर पर्यंत वर्तमान यथास्थित असे विशेष. स्वामीचे आज्ञापत्र चैत्र शुध नवमीचे बराबरी खंडोजी इंगवला व संताजी गायेकवाड जासूद सादर जाले तेथें आज्ञा कीं, राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान याकडून गलियाचे खरेदीस ऐवज देविला होता त्यापैकीं ऐवज आला काय, गला खरेदी केला काय, सिहिगडी दास्तन जाले आहे काय, तो हिसेब तपसीलवार लेहोन पाठवणे म्हणोन आज्ञा. ऐसियास राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान यांकडून स्वामींनी दोन हजार रुा ऐवज देविला. त्यापैकीं पंडितमाारनिले याणी भिवजी सिदा व रामजी कुटा हुजुरियाबाा रुा २५० आडीचसे ऐवज पाठविला, त्याचे पावलियाचे विनंतीपत्र ते समईच त्याबराबरी स्वामीचे सेवेसी पाठविले आहे. त्या अलाकडे त्यांकडील ऐवज आला नाहीं. सांप्रत पंडित माानिले लस्कर-

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

सहवर्तमान स्वारीस दूर लाबोंन गेले आहेत. ऐवज आला असता तरी गलाहि खरेदी जाला असता. अडीचसे रुपये ऐवज आला तो येणेप्रमाणे गडोगडास गलियाचे खरेदीस दिल्हा बिताा रुपये.

किले राजगड रुा	किले प्रचंडगड	किले सिहीगड रुा
१००	१००	५०

येणेप्रमाणे अडीचसे रुपये ऐवज दिल्हा आहे. स्थळोस्थळाचे नातवानीचा जो अर्थ जाला आहे तो सेवेसी विदितच आहे. बेगमी करावया स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रुत जाले पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Trimbak Shivdeo reports to the Chhatrapati an account of the amount received from Balaji Pandit Pradhan for purchasing stores for the fort of Sinhgad. The writer Trimbak Shivdeo appears to be the maternal uncle of Sachiv Naro Shankar, his mother Yesubai's brother, who was the regent (Mutalik) of the young Sachiv who had not then come of age. This Trimbak Shivdeo ought not to be confused with a person of the same name, viz., Vithal Shivdeo's brother.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Map referring to The Early Activities of Shahu.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

Scale :– 1" = 63 Miles

Dotted lines ---- Shahu's home returning (1707)

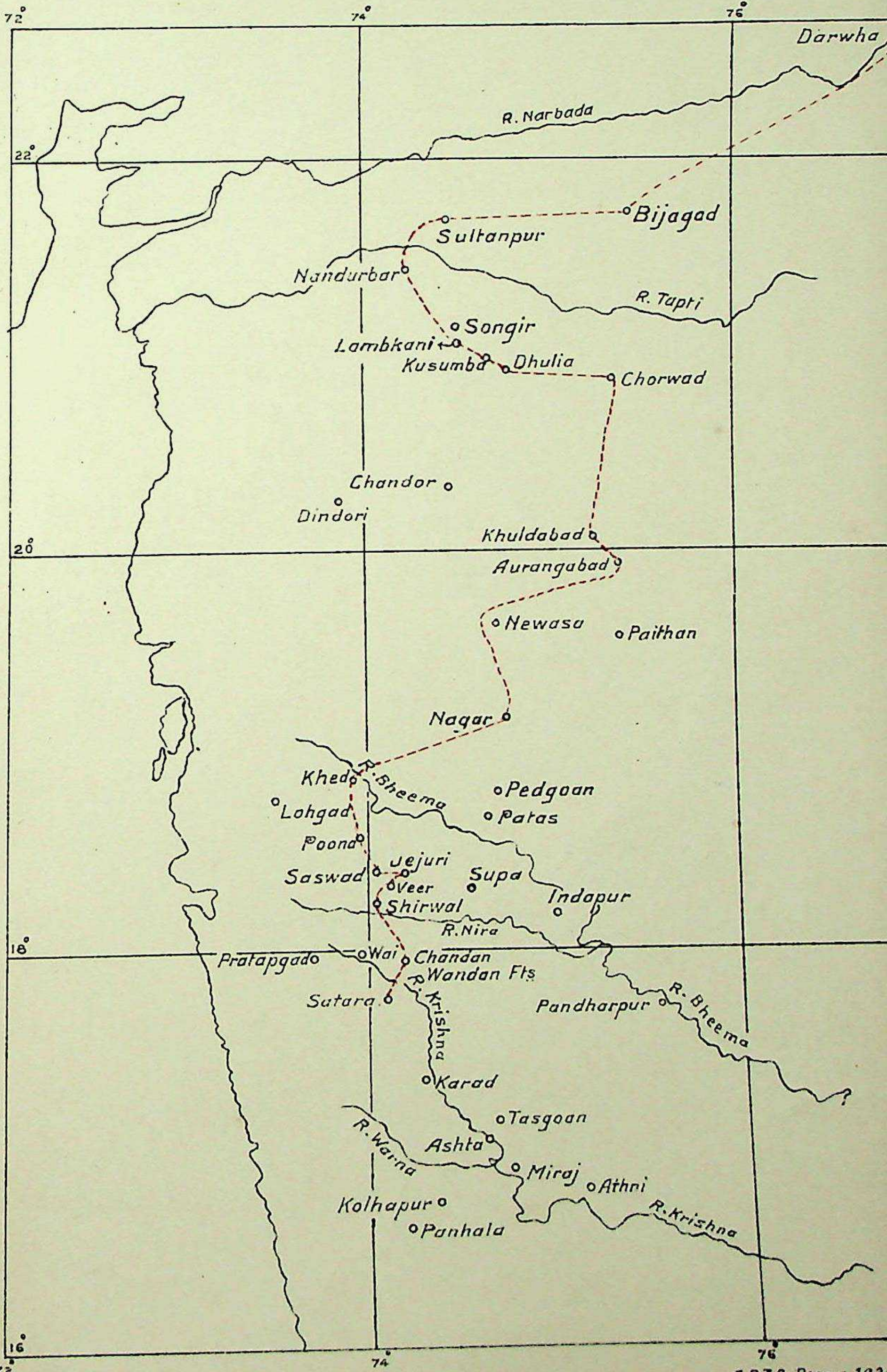

G.R.Z.O. Poona, 193

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh